

(kedaj vedoma proti veri pisal, ali ljudstvo namenoma pohujševal.

Ali duhovnike je napadal, porečete, s tem duhovščini veljavo jemal in tako tudi vero izpodkopaval. V tem je nekaj resnice. Le vpraša se, če niso bili ti napadi včasih opravičena kritika; zakaj, kdor javno deluje, podpada tudi kritiki; to velja za vsakega, za ministra in njegove uradnike, za ljudskega zastopnika in tudi za duhovnika. Saj je še pri neki priliki Graški „Volksfreund“ grajal celo ogrskega Primasa Simora, ko se je bil v državnem zboru ogrskem pohvalil, da je njegovo semenišče tako madžarsko, da v njem bogoslovci Slovaki svoj materni jezik pozabijo. Kritika je torej dopuščena, samo na resnico naj se opira in dostojna naj bo! Le žal! da mnogokrat ni taka.

Kar se tiče slovenske narodne inteligencije, mora potrditi vsak, kdor našo novejšo zgodovino pozna, da veri in cerkvi nikdar ni nasprotovala. Naj le bere ste-nografične zapisnike deželnega in državnega zbora, kdor ne verjame, in prepričal se bo, da so se slovenski narodni zastopniki, kedar koli je bilo treba, po svoji moči potegovali tudi za verske koristi in duhovščino našo vselej krepko branili proti napadom njenih nasprotnikov. Iz tega naj vsak sam presodi, je li pri nas treba snovati posebno katoliško-politiško stranko. Naj sklenem s primero: Če je kdo res bolan, temu utegne primerno zdravilo pomagati; če boš pa isto zdravilo silil zdravemu, ki ga ne potrebuje, utegneš doživeti, da se mu zdravje pokvari in ga narediš res bolnega. Zatorej caveant consules!

Dogodki na Hrvaškem.

Veliki župan Zagrebški Kovačević se je zagnal pred nekoliko tedni na nečuven način v madjarskem listu „Egyertetesu“ v škofa Strossmayra. Očital mu je, da pokončuje škofovske gozde ter da tako slabo gospodari s škofovskim imetjem, da ne bode njegovemu nasledniku niti toliko ostalo, da bi mogel živeti.

Vse nemško-židovsko-madjarsko in madjaronsko časopisje poseglo je po tem pamfletu s posebno slastjo ter mu dodalo svojih škodoželjnih opomenj. Celo listi, ki so sicer v svoji pisavi zmerni in dostojni, dali so se preslepiti in so mislili, da je na Kovačevićem obrekovanju vendar le nekoliko resnice, posebno ker si niso mogli domnevati, da bi tako visok uradnik mogel na tak način obrekovati.

Mi pa nismo niti za trenotek pomislili, ampak bili smo iz dna duše prepričani, da ni Kovačevićovo pismo nič drugega, nego klevetenje. Da se nismo motili, v dokaz nam je izjava upraviteljstva škofovega imetja, katero smo brali v „Obzoru“ z dne 11. septembra t. l. št. 207. Po tej izjavi prinaša zadnja leta škofovsko imetje do 140.000 gld. dohodka. Samo pšenice se je lani pridelalo nad 10.000 meterskih centov, drugega žita pa toliko, da se je v minolem letu pri jako nizkih cenah prodalo za

60.000 gld. Posestvo ima 1000 prasičev, 1000 ovac, 174 volov, 154 konj in 252 repov goveje živine čistega švicarskega plemena, katera se tako vzgledno vzreja, da je bila pred kratkim časom premovana. Zgradil se je v poslednjem času parni mlin ter mnogo gospodarskih poslopij po raznih selih. Zgorljiva poslopja so zavarovana za znesek 280.000 gld., nepremičnina pa za 220.000 gld. pri banki „Slaviji“, kateri se je plačalo zavarovalnine v znesku 5000 gld. za pet let naprej. Ko je zasedel škof Strossmayr škofovsko stolico, našel je glavnice 1478 gld. 82 kr., do danes se je pa narasla na 1 milijon in 600.000 gld. To je jasen dokaz, da ne bode treba stradati nasledniku škofa Strossmayra, ako se pomisli, da bodo znašali njegovi dohodki na leto nad 200.000 gld. Vse to pa turji dovolj jasno dokazuje, kako daleč sega strast in nesramnost, ko velja omadeževati moža čiste vesti in jasnega obraza, otemniti bliščečo zvezdo na avstro-ogrskem jugu.

Taka sredstva so pač spričevalo skrajne izprijenosti ter onemoglosti. Vsakdor pa ve, da ni to klevetanje naperjeno proti škofu Strossmayru kot privatni osebi, ampak proti Strossmayru kot mecenu hrvaškega naroda, kot najboljšemu Hrvat, proti političnemu orjaku, ob katerem se bodo prej ali slej vsi naporji Madjarov in madjaronov razbili.

Ker smo pa prepričani, da je temu tako, žali nas do srca vse, kar se je zadnje dni godilo v Zagrebu ter dokazalo žalibog dovolj jasno, da je res nehvaležnost zahvala sveta. Posebno kar se Istranov tiče, opustili bi bili oni po naši misli prav lahko one demonstracije, ki so kalile vesele dni marsikateremu gostu belega Zagreba ter bile vsaj po našem mnenju neumestne.

Saj vendar ne more nihče trditi, da ima Starčević in njegova stranka kakih posebnih zaslug za probujo narodne zavesti v Istri. Pač bi se lahko nasprotno trdilo, da bi Starčevići prišli gotovo mnogo prej do svojega namena, ako bi se menj prepirali o načelih in programih ter posnemali isterske rodoljube v tem, da bi v narodu hrvaškem — mi mislimo v priprostem ljudstvu — budili narodno zavest in narodni ponos. Vsakokratne volitve v sabor hrvaški jasno dokazujejo, da se je na Hrvaškem v tem pogledu mnogo zamudilo. Ako so na Hrvaškem nasilstva, gotovo se tudi v Istri v tem pogledu nič bolje ali še huje godi — in dvomimo, da bi bilo priprosto kmečko ljudstvo na Hrvaškem tako zadolženo pri nasprotnikih svojih, kakor je istersko. A vendar narodna zavest, narodni ponos, vedna dotika malobrojne hrvaške in slovenske inteligencije v Istri s kmetom dovedli so do uspehov, katerih bi se na Hrvaškem veselili prav iz srca.

Politični pregled.

Domače dežele.

Presvetli cesar je povabil ministerskega predsednika grofa Taaffeja, da ga bode spremljal pri potovanju na Češko. Grofu Taaffeju je odločeno stanovanje na Hradčinu.